

målmedvetet tillämpad lagstiftning, lassa vi och höra ur orden en djup suck efter den nya åkrapslag, som afskrädes af andra kamraren. Och Sixten v. Frieson får i förfortäret en släng för att han icke talat för den lagen.

Men myndigheterna först och sist spöras till kraftigtärmer mot två inbillade, oerhörda samhällsformer: socialisttyranniet och nu äfven »den enfaldiga, ungomliga radikalismen vid våra högskolor». De mot östermalmsynglingarnas beskäftiga tilltåg protesterande *serliga* akademiska medborgarna skälla ut för »enfaldig» när de följt sina så förklarliga och all respekt värdiga känsloer bud inför det förnedrade och utskammande gatuspektaklet, medan stråkbrytarna i hvitmassan prisas för »oenlyttigt entusiasmen och omsorg om allmänt väl». Dylik värdesättning af de enes och de andres handling är endast att hänföra till rabiat utbrott af ilska öfver att man *edgat* ge ungherrarna det sedebetyg de förtjåna.

Naturligtvis var ej annat att vänta än att *Aftonbladet* skulle intressera i »samhällebevar»-pressens kör. Strutsens taktik är gammal och bepröfvad. Alltså gommer man ögat för själva sakens kärnpunkt — afslaget på förhandlingen om lönevitkoren — och kastar mot useft afslonade arbetare en anklagelse för »lättsinnig lek mot medmänniskors lif och hälsa». Det skrifs i A. B., fastän själfva stadsfullmäktiges ordförande genom sitt medlingsinitiativ *indirekt riktar en skarp kritik mot myndigheternas oförvarliga halstarrighet, mot deras »lättsinniga lek» med både arbetarekraft och kommunal hygien.*

A. B., har däremot — i sin vanliga kortsynerhet — blott ett öfverflöd af beröm åt gullgossarna — stråkbrytarna. Den ber sin publik att icke se något »obemutl ingrepp i en arbetarekräs sträfvan», studentpojkarne »raska utprädnade» bör »lösas med tacksamhet och icke med hän och skyms» o. s. v.

Så skriver det intelligenta A. B. och hör ej ett ljud af de allt talrikare och allt tillfärga protesterorna från studentungarna, som djupt och årligt känner indignation öfver studentens, hvilka *lättsinnigt leka* med studentens goda namn och rykte.

Ett par huvudsakstidningar skilja sig fördelaktigt från de öfriga genom sansade och förståndiga inlägg, och utan att skratra åt det dumma vriset. Icke längre vill *Stockholms-tidningen* stricka öfversensend med de pojkeuppläggen som i dessa dagar kallas för »renhållningsarbete», an till ett erkännande af »välmennings», men sedan framhållas med skarpa, att det är en opåkallad inblandning i en social strid, som måste bedömas i och för sig och som för sitt afgörande torde kräva, att stadens dagar ingår en eller annan dag ligga önskygga.» Äfven siges ifrå, hvad vi ofvan uttalat, att man med detta

68 stråkbryteri *förlänger* den under hvilken arbetarna måste dra stråken och slutligen framhållas det rent *kländervärda* i denna inblandning, då det gäller arbetets önskekap af att vara bärare af en *mänsklig tillvaro.*

Slutligen har *Svenska Dagbladet* en om social insikt och förstörd för situationens allvar vittnade artikel, där till hjärnspekans värld förvisas alla farhågor för det *kollektiva* afslutades konsekvenser.

Vi citera följande:
»De kommunala myndigheternas makt gentemot de enskilda arbetarna i staden tjänst vore ej därigenom minskad med en bärsman, risken ej förökad med ett unns. Risken för kommunen ligger under alla förhållanden i möjligheten af arbetsintalles, och den afslagens icke därigenom att staden vägrar ingå på aftal om arbetarevikoren med arbetarnas organisation. Icke heller är det kunna sägas, att arbetarnas önskan att få kollektivafval till stånd är någonting i och för sig så meningslöst, att kommunen af heroisk princip fasthet och utan hänsyn till det trängande nöd utöfva sig en sådan önskan som uppmanas, enligt regeln iat justiti, påfäst».

sv. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDNINGSRUKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Allm. Tel. 123 23.

Ognyss Jurela
26/5 905

Meddelanden från Allmänheten.

Studenternas renhållningsarbete.

Anhålls värdesamt om plats för följande: Med anledning af de angrepp som från en del håll riktares mot de i renhållningsarbetet deltagande studenterna vill underrettskand framställa några frågor och bemötanden. Har man betänkt att, då man förnekar tredje part rättigheten att »renhålla renhållningsarbetet, man därmed äfven har uttalat som sinning epidemiska sjukdomar skulle yppa sig i hufvudstaden, allmänheten då äfven med kretsiga armar skulle äga skyldighet att äga deltaga på Ostermalmsområdet, en torra sapor, spridande en väpnad stark »inför Immunnus sjukdomars spridande är öfverhängande».

Det har framhållits att studenterna upptä dande är ett partitagande för kapital, o. s. v. i sinaka skräpan af arbetarnas vapen i striden; många af dessa dagars frivilliga renhållningsarbete är rätt gärna delat. Valst står emellanhetens hälsfråga, varsligen nog så besakans kunna läsas i tvän.

Att hvar för sig hemtala de protester som i tidningarna riktares mot studenterna torde vara några ord. Det dock tillåtas sig att ytterligare tilldrager sig den största uppmärksamheten, den af studenter inom Stockholms högskolor och som skrifer den af en del studenter till stadens olika läroverk gjorda uppmaning till studenter att ställa sina krafter till renhållningsverken förfogande. Den uppmärksamheten läsas torde ännu att protesteren ej

69 det riktar sig mot att »studenterna i denna stads »renhållningsarbete skulle äga behöfnaden på skyldighet att ingå i konflikt som denna». Den det är, med förfat sagt, att fakta med valdsvaktry vidolerna sig till sitt omfattande utspjott innehåller ett dylikt påstående. Den i sitt moderniska skriftning hemmastade torde äfna att det icke gör sig i hvilket fall som helst, studenternas rättighet i önskekap af medborgare att tröds emellan i striden ha de protesterande icke förnekat och ha nog med åsikter underlåtit att göra detta.

H. W.

Plats i eder arade tidning anhålls för nedanstående:

»En hvar sope rent för sin egen dörr!»

Då nu en hel del studenter, militärer, tjänstemän m. d. behållningsarbetet vänt sig redobogna att i sanktiskt syfte biträda vid renhållningen inom vår stad, hemställa vi vördsamtt brukvilda löse berrar fasthållningens själva med biträde af därtill villiga beryttare benäget kunde söpa sina gårdar och gator utanför resp. hus, hvarigenom ja den frivilliga på rens arbete lindras, så att för den hufvudsakligt återstår att upptaga och bortföra som, körsalfall m. m. 26/5 905

Låt oss alla ett förtyllt på att på sålnt sätt draga vår strå till — »sopekastare».

Fasthållningsare.

sv. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDNINGSRUKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Allm. Tel. 123 23.

Ognyss Jurela
26/5 905

Stockholms-Nyheter.

Ljusnads utsikter.

De som tagit initiativ till åstadkommande af förhandlingar rörande de stora arbetskonflikterna ha på sistone rönt en viss uppmuntran. Ett undantag gör dock härvid ledamoten af andra kommunerna, komsal Unggerron från Kristianstad, som af verkställighetsnämningens öfverstyrelse fått sig en tillrättavärning för sitt uppslag, hvars välmennings var uppenbar och kanske förtjänt ett annat öde än att klubbas ner. Men generaldirektor Lagerheim har haft glädje af sitt medlingsförslag inom byggnadsbranchen, där nu äfven arbetarne utsett underhandlare. Och det ser ut som äfven Stockholms stads arbetare skulle begagna sig till tillfället att komma till tals med sina chefer på den grundval som åstadkommit genom de trettiofyra stadsfullmäktiges ingripande.

Grafarbetarne vore redan i går middag färdiga med sitt beslut om acceptering af förhandlingsförbudandet och ställde i utsikt ett mycket honorabelt införande af det å arbetarnes vägnar gifna loftet om strejken nedläggande så snart man kunde komma till tals om tvistkonflikterna i sitt votum plats funno grafarbetarne i stift votum plats både för en höfjighet af byggnadschefen för hans tillmötesgående och för en kvittens till stadsfullmäktigeordförande

69 dens välförhått att vija börja för en opartisk förhandling.

Belysningsarbetarne, som icke äro i strejk, ha ju icke haft någon anledning att under förhandlarna värdande omständigheter se sig ut i krig, när de ha utsikt att på frödig väg vinna hvad de äfva, i v. a. kollektivafvalst. Komma nu också renhållningsarbetarne vid sitt sammanträde i dag till samman slut, så är det tydligen intet som hindrar att man går lös på uppgiften att försöka sammanjamma ståndpunkterna. Formellt stå de privata renhållningsentreprenörerna och deras arbetare utanför, men chefen för stadens renhållningsverk lär väl kunna vederbörligen förtröda de forra, och de senare ha i alla stycken samnämningen som de kamrater »Lilva» arbeta åt staden direkt.

Man kan sålunda hoppas att underhandlingarna med stadens arbetsloft inom de allra närmaste dagarna komma till stånd, under ledning af den designerade ordföranden, förste aktuarier d. r. Henning Elmquist, som ju har mycken erfarenhet och vnat sig bevidna erforderlig smidighet. Samtidigt skulle samhället återinna sina gangor igen och befrias från de obehagligheter hvaraf det hemskets under den senaste tiden och som latt nog kunnat bli allvarliga faror. Men för att vapenstillståndet skall öfvergå till fred fördras det naturligtvis god vilja på alla hånder, benägenhet att laga rosen och öfrige favorittider med dogmatisk karaktär. Ingen part har anledning att ropa bej förän man är öfver båcken. Det är mycket lofvande att sålunda förfuttt tycks komma till sin rätt igen och att man öfverger tvångsföreställningen om stridens andvicklighet. Men det är här, som ofta, att svarigheternas tid börjar när farornas är öfvergått. 26/5

sv. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDNINGSRUKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Allm. Tel. 123 23.

Ognyss Jurela
26/5 905

Huru N. D. A. vill besörja renhållningen.

Dagens Nyheter har framhållit att den frivilliga undsättning som erbjudes de kommunala verken i dessa strejktider endast kan betraktas såsom en tillfällig nödhjälj, som ingalunda befriar vederbörande myndigheter eller styrelser från skyldigheten att räkna med varaktigare faktorer, därest de, i hvad på dem beror, ännu hålla i ut med det sociala kriset. Detta är tydligen äfven N. D. A. »redning» när tidningen på ett mindre höfviskt språk vittnar att »myndigheterna kunna icke i höggraden spontant mobiliseras för att i ett gifvel allvarigt utgånd fullgöra en plikt, hvilken utan en enda dag, en enda timmas tvänkan bort fullföljas af samhallets egen orkan». Men med det märkvärdiga brist

70 på konsekvens som städse utmärker denna kollega är tidsingen i samma vecka färdig att öfverflytta den så stortaligt utbudsade "spikarna" från förbenämlta "sammhällets egna organ" till Stockholms garnison. Någon annan föruftig tanke kan åtminstone ej utelas af tidsingens ord att "utan minsta ingripande i striden mellan arbetstagare och arbetare kunna myndigheterna, genom att för fullgörande af den ofvriga samhällsuppgift, som annars skulle till allmän skada efterståttas, taga militären i anspråk, gifva hufvudstadens befolkning det skydd och den hjälp som behövas". Att använda militären blott och bart för "akrydets" skull kan ju ej bereda Stockholms invånare någon tröst mot de irakade svårigheterna, afven om så skulle inträffa att polisen ej räckte till för ordningens upprätthållande. Det måste således vara "hjälp" som afses, d. v. s. i främsta rummet renhållningshjälpn såsom den mest trängande.

Var värderade kollega, som af någon obegräpplig anledning kallat vår erinran om den frivilliga hjälpsens osäkerhet för ett "hän", märker ej hvilket gryn i hån den själl gör sig skyldig till mot de nya härdt ansatta "myndigheterna" när den hänvisar dem till militärkommenderingar för att fullfölja sina plikter mot samhället. Eller har den verkligen fått för sig att militären i våra dagar kan disponeras för utträttande af ofentliga arbeten, liksom indelta skolor i forna tider användes till att gräva Göta kanal! I sådant fall kan den säkerligen af första bästa beväringerekryt få upplysning om mitt misstag. Krigsman är skyldig att visa öfverordnad lydnad i det som hör till tjänsten eller till allmän ordning, men kan utan eget medgivande ej ens användas att förrätta tjänarsysslor åt sitt eget befäl. Under dessa omständigheter kan det gifna rådet ej annat än verka nedslående på dem till hvilka det är adresserat. Ty om det gällt att bara "so säker ut", är den möjliga beten i väsentlig grad minskad genom N. D. A:s ovissa taktik att först lura upp myndigheter och arbetschefer för att de sitta med armarna i kors och så, på deras bekymrade fråga om hvad de skola göra, ge dem anvisning på ett medel som hvarken får eller kan anlitas. Det hade allt varit bäst om tidsingen inskränkt sig till upptäckelsen.

sv. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDINGSURKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Allm. Tel. 123 22.

Vårt Land.

26/5 905
Fria ord.

"En hvar sope rent för sin egen dörr!"
Då nu en hel del studenter, militärer, tjänstemän m. fl. behjartansvärdt visat sig redobogna att i sanitärt syfte biträda vid renhållningen inom vår stad, hem-

71 ställa vi värdsamt, huruvida icke herrarnas fastighetsägare själva med biträde af därtill villiga hyresgäster benäget ville sope sina gårdar och gator utanför resp. hus, hvorigenom ju den frivilliga kårens arbete hindras, så att för den hufvudsakligen återstår att upptaga och bortföra sopor, koksaffall m. m. — 26/5 905
Lätom oss alltså oförtrofvadt på sådant sätt draga vårt strå till — sopstacken!
Fastighetsägare.

sv. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDINGSURKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Allm. Tel. 123 22.

Höga Engeström
26/5 905

Stockholm den 26 Maj.

För dagen. Samhällets egna organ.

Hvad som både kan och
får anlitas.

Som salt i surt öga — eller kanske man snarare i dessa dagar borde säga som damm i kient öga — har Dagens Nyheter synbarligen mottagit våra för nämnda tidsingens egen ynkliga hållning belysande och genanta erinringar rörande det frivilliga renhållningsarbetet under nu pågående strejk. Detta var ju att vänta, och vi beklaga oss ej däröfver; däremot måste vi korrigeras D. N., då den låter förnimma, att vi skulle begått någon inkonsekvens genom att blanda samman "samhällets egna organ" med Stockholms garnison, då vi ansågo den senare böra anlitas för renhållningens skötande under strejktiden.

Bortsett från det, att militären nog icke kan fränkännas egenskapen att vara ett af "samhällets egna organ", om man fattar samhällsbegreppet en smula vidlyftigare och riktigare än D. N. gjort i sin mot oss riktade filippik, läser icke ens för samhällets organ i betydelsen af de inom hufvudstadssamhället fungerande kommunala myndigheterna någon svårighet finnas att genom öfverenskommelse med vederbörande militärbefäl erhålla den militärhjälp, som vore nödvändig.

Om den "beväringerekryt", af hvilken D. N. inhämtat, att sådan hjälp i detta fall "hvarken kan eller får tillämpas", icke fört tidsingen bakom ljuset med afsikt, har han dock felat af okunnighet och därmed dragit sin ännu okunnigare åhörare med i gropan. Ty något hinder att an-

lita ens de värnpliktige, hvilka frivilligt kunde anmäla sig, är icke kunna uppställas. Och hvad den varfvade personien beträffar, så skulle man mycket väl kunna i kommanderingsväg få dess bistånd, hvilket för öfrigt torde kunna afven frivilligt påräknas i mycket stor utsträckning.

71 Ingen kan hindra Dagens Nyheter och dess litetänade att med insinuanta referat, kåserier och illustrationer på den ohöjliga "strejkbrutarförhöjelsens" organ tillhanda och lämna detta ett säkerligen varmt uppskattadt bistånd. Men dess försök att misstolka myndigheternas farliga undfallenhet för socialistanspråken till något rent af korrekt eller förtjenstfullt äro icke af beskaftenhet, att kunna lämnas alldeles obeaktade.

da framställningar komma att upptagas redan samma dag och därefter bedrivas med största möjliga skyndsamtet, dels med underhandlingarna skola ledas af en öfverstyrelse ordförande, samt dels att det under punkt 3 i byggnadschefens skrivföreläggning skall träffas mellan stadens fackföreningars representanter å ena sidan, och stadens vederbörande arbetschefer på den andra, samt att vi beträffande det af detta kollektivalfat, som enligt byggnadschefens mening skall i enlighet med kontrakt undertecknas af hvarje form af kontrakt arbetare såväl som dock hoppas att byggnadschefen och öfverstyrelsen under underhandlingens gång skola finna lämpligt uppgifva sistnämnda villkor såsom varande obehöfligt.

Gasverksarbetarna hade sammanträdde torsdags afton för att besluta angående sin ställning till konflikten.

Något beslut om strejk blef lika litet nu som vid föregående sammanträdde fattadt, utan beslut fackföreningen att instämna ut och biträda det af stadens öfriga arbetare tidigare på dagen gjorda uttalandet.

Under förhoppning att underhandlingar skola komma till stånd ha de fyra fackföreningarna redan utsett ledamöter i underhandlingskommittén.

De af generaldirektör Alf. Lagerheim inledda förhandlingarna mellan de stridande parterna inom byggnadsyrkena ha nu ledt därtill, att till ordförande i denna förhandlingskommitté utsätts af öfverdirektören i patent- och registreringsverket E. A. Günther, hvilken äfven åtagit sig detta uppdrag.

Det första sammanträdet kommit att äga rum onsdag kl. 3 i Handtverksföreningens lokal och skall gälla cement-, bergvarnare- och gruvnagelyrkena.

Förhandlingarna skall pågå utan förändring i de pågående striderna. Ordföranden äger ej utslagsröst och kommer därför, förhandlingskommittén att fungera som skiljedomare.

Verkstadskonflikten.

Som nämnt beslut Verkstadsföreningens öfverstyrelse vid sitt sammanträde på onsdagen, att allmänt extra föreningsmöte skall sammankallas till fredagen den 2 januari.

Från Verkstadsföreningens öfverstyrelse har vidare meddelats att vid sammanträdet föredrogs en från hr C. J. F. Ljungrens inkommen skrivelse, hvilken upplästes, och antecknades därtill i dagens protokoll, att samma skrivelse blifvit af hr Ljungrens redan förut meddelad pressen.

Efter öfverläggning, under hvilken åtskilliga från förhandlingskommittén inkomna skrivelser med uttryck af ogillande öfver hr Ljungrens utpräntande upplästes, beslut öfverstyrelsen, att hr Ljungrens skrivelse icke skulle förmedla till annan återstär än att hr Ljungrens skulle genom bref från ombudsmannen erinras om föreskriften i § 36 af föreningsens stadgar.

Nämnda § 36 har följande lydelse: "Darest beslut eller åtgärda inom föreningen enses böra komma till allmänhetens kännedom, må meddelande därom endast lämnas genom öfver- eller kretsstyrelse".

Renhållningskonflikten.

På torsdag förmiddag hade 537 frivilliga anmält sig att biträda vid renhållningen, däraf 150 studenter.

74 Ett svnerigen intressant fenomen var, att denna dag afven damer började anmäla sig. På Sleiipers kontor infunno sig 30 damer, alla korrkunniga, och erbjödo sig att göra tjänst som korvarener. Andra behögs dock tackas, samt, då man hade tillräckligt »orkuniga» manliga ungdomar förut att anlita.

Klockan half 3 i natt utsände från Sleiipers en kolonn unga frivilliga med laster och vagnar, häror och korgar för att hämta sopor i Jakobstrakten. En lugnare stanning synes nu råda bland de strejkande renhållningsarbetarne; blott ett fåtal posterade utanför sopstationens portar. En delvis polisväkt på veltoppar och till bast konvojerade kolonnen.

Det var helt unga gossar, något öfver ett half hundra, i 16-17-års-åldern, som gjorde tjänst denna gång. Gymnasister och handelsbetelever - hvilka mössor sig man ej till. De sågo alla så oförskrämda, fria och glada ut, att deras humor smittade både polisman och andra åskådare.

Vagnarna skildes så småningom åt, hollo utanför portarna, och den unga besättningen ryckte in på gårdarna och befriade dem från de hopade bakteriestackarna. Allt gick med precision och lugn.

Uto på Ostermalm gjorde samtidigt andra unga frivilliga, har till stor del studenter, samma tjänst.

I staden mellan bornarna hade de frivilliga svårare arbetet. Här gällde det att snygga upp så utomordentligt trafikerade områden som Norrbo och Skeppsbron.

Sopmakiererna samlade tjocka strångrar, och vid vissa tillfällen med att föra ihop och inlästa mangerna af sopor. Men gymnasister och kontorister arbetade i sitt anletas svett, och inom ett par timmar lågo stansläggningarna fejade och efter omständigheterna lina.

Har och där på smögarna syntes uttryck för den »opinion», som vill göra det onda varre. På enstaka ställen hade sopintner med väpnligt innehåll utstälpts på själva gatan, tydligen i rätt ökynde.

En insändare till en härvarande morgontidning meddelar följande om tilltag af samma art:

Att Stockholms gator och planteringar under de senaste dagarna besutnitt sig i ett miserabelt skick, är nog sant bekant. Men att deras utnyttjande med papper och annat iogonenfallande skrap delvis lärör från plannessikt idagsamt utstrofnde af sådana saker, kan hos allmänheten vacaka välberättad harm. Så har t. ex. förekommit, att en af våra centralaste planteringar om aftonen haft sitt normala utseende, men om morgonen därpå varit öfverflöddt af osnyggt pappersfall, pydd med riksvattni i blomsterråttarna etc. Och som ett annat påtagligare bevis för att detta ofog befrivits systematiskt, må nämnas, att under tecknad iakttagelse, hur en arbetsklädd person ur en på veltoppar medford stor korg, fylld med papperskrap och träull, har och där utstrött af dess innehåll, tydligen med afsikt. På grund af afståndet var det mig tyvärr omöjligt uttacka veltoppsnuret, men har jag velat fastå uppmärksamheten på detta orökliga på det polisen och, där denna ej räcker till, allmänheten må hålla ett väkastamt på dylika »kolportörer» och om möjligt befordra dem till laga näp.

Vi vilja för hvarsigare, vicevärdar m. fl., hvilka äro villiga att själva förrätta sopahämtning, påpekade de på respektive sopstationer säkerligen lätt kunna få låna materialvagnar, skyfflar och dylikt. Redan nu har ett rätt omfattande arbete på detta sätt ägt rum. Lampligtast borde vara att göra som man bland annat på Ostermalm gjort: Hiera hussareare slå sig tillsammans i lag och kora eller

75 lita med gemensam vagn kora bort soporna från sina lägenheter. Hvad de öfriga frivilliga medhjälparna beträffar torde de kunna anmälja sig antingen hos entreprenörerna eller vid renhållningsverket.

Häruvid bore så tillgå att flera allé sig tillsammans om en lista, hvarest antecknats namn, adress, uppgift om hvilken stadsdel man önskar arbeta i, hvilket godtmål man anser sig mest kompetent att förrätta o. d. Denna lista, inlämnas sedan af en person på vederbörande kontor. Besked lämnas sedan därtill när den frivilliga hjaras befoves.

Till fredag afton kl. 7 har den socialistiska kommunstyrelsen i Stockholm utlyst ett möte vid Lilljans, där »Stockholms medborgare ur skilda samhällsklasser» inbjudas för att uttala sig om den pågående renhållningsstrejken. Tal kommer att hållas af hr K. Tengdahl, F. Lindqvist och L. Nordgren.

sv. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDNINGSRUKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Alm. Tel. 123 23.

Sten Olof Axelsson
24/5-1908.
Frivillig säkerhetsvakt
om samhället.

I Stockholms-Bladet läst 24/5.
Kort efter det Andra kammarer afslagit ett af K. M:t på petition af Stockholms stadsfullmäktige väckt lagförslag angående samhällsarluga strejker, ha Stockholms socialdemokratiskt organiserade arbetare skyndat att visa, hur nödvändig en sådan lag var och är.

Renhållningsarbetarnes strejk har utsenslöshet med hela den borgarslöshet för allmänna intressen, hvarest Folkets hus-regeringen är mäktig. Samhället har utsatts för de svåraste hygieniska vådor, och det fåtal behjärtade man, som dristat sig försöka afhjälpa de värsta följderna af strejken, ha utsatts för hela den kända raden af socialistiska förföljemetoder. De ha i ukaser i Socialdemokratens uppräknats, namngifvits och utlämnats af öfverfall och bojkotning, hvaregenom man fastslagit, att lifvet skall göras dem surt för alla deras återstående dagar.

Dessa händelser ha ändligen inom samhället uppväckt en reaktion mot det hänsynslösa skrackväldet. Val ha Stockholms riksdagsmän med borgmästaren i spetsen varit den fullständiga likgiltighet för samhällsöddan som man af deras hållning till strejkjagande förmoda, men enskilda ha insett, att när det allmänna väl är så allvarligt hotadt, så inträder försvarsplikt för rättanckande medborgare. Det är glädjande att se, att en skara unga studenter här med ungdomens impulsive-

75 tet kallat sig framst i breschen. Mätte de hålla ut! För visso skall deras exempel vinna efterföljd.

Påtlagen ha dessa företecler sagt myror i hufvudet på ledningen i Folkets Hus. Vid ett i går afton hållet möte, beslöt de, att vattenverkets arbetare ättmånstom icke skulde vägra att vara behjältliga på att hvata eventuellt uppkommande läckor å ledningsrören, och vid andra verk skulle maskinören, och vid andra verk skulle maskinören, och vid andra verk skulle maskinören samt dag- och natvaktare tillse, att ej skador å det allmänna egendom uppkommo. Allt respekt för ett sådant beslut! Men det följde därmed något af biskop Brasks förbehåll. Och tryggande för samhället är det ingalunda, att ej lag och rätt, men politiska agitatorer godtycke skalk bestämma, i hvad mån öfverdrif skal begredelse å kommunens verk skall begränsas. Stockholms borgare kunna ingalunda sova lugnt i förlitande på ådelmotet af Folkets Hus. Renhållningsstrejkens gestaltning innebär därutinnan en allvarlig varning.

Men salens myndigheter och lagstiftare vilja och förmåga att de alla mänska tryggheten skapa en säker och orubbig grund, då återstår ingenting annat för de enskilda borgarna än att mobilisera sig till försvarstjänst för den allmänna välfärd.

Så långt Stockholms-Bladet, i hvast uttalande vi instämna. Emellertid böra icke våra myndigheter tillåtas att lägga armarna i kors på den grund, att enskilda visat sig villiga att göra tjänst i stället för de arbetare som låtit locka och tubba sig till deltagande i den för samhällets säkerhet farliga strejken. Man har tvärtom rätt att vänta af de kommunala myndigheterna, att de göra allt hvad i deras förmåga står för att inskränka strejkens obehag och vådor till det minsta möjliga. De ha därtill icke blott att tillse, så nödigt skydd beredes den frivilliga säkerhetsvakten, utan framför allt, att det arbete, som behöves utföras, också blif utförd. Helt visst bor inom den i huvudstaden förlagda militären kunna vara sig på frivillighets väg eller genom direkt kommandering erhållas den arbets-hjäl, som kan vara nödvändig.

sv. ARGUS,
INT. BYRÅ FÖR TIDNINGSRUKLIPP
STOCKHOLM, VII.

Alm. Tel. 123 23.

Stockholms-Bladet
Allmänhetens
inlägg i renhållningsfrågan.

Till den frivilliga renhållnings-kåren.

Man har från socialistiskt håll offentliggjort påstått, att beslutet att uppträda som strejkröjare är nödstående för ens egen

beder. Kommen dock ihåg, att det namn som innebar ett härfånande af den individuella friheten och dömdes för ett hedersnamn.

Fr.

Till Stockholms socialdemokratiska studentförening!

Eder förening, som förut varit ganska okänd, har nu gjort sig känd genom ett cirkulär till de studenter, hvilka såsom frivilliga åtagit sig våra osopade gatans renhållning, hvilket ni anser "ofördjort" för deras ledor och våra studentansett "nedfattande" samt bevis på, att de icke veta "hvad en strejk innebär" eller "den upplösta ungdomens plats i striden mellan rätt och makt".

Insändaren tror, att bland Stockholms sjålfständigt tänkande invånare 90 bland 100 hya helt andra tankar och gifva ett afkänningsfulla erkännande och sin hjärtliga tacksamhet åt de studenter och andra män ur den bildade samhällsklassen, som frivilligt påtagit sig ett arbete, som är af största betydelse ej blott för trenadens utan även för hälsotillståndet i hufvudstaden, när de som arbetet tillkommer, gått från det för att på valdets väg i tillfrings sig särskilda förmåner. Vi säga "sådets", ty alla veta, att som en verklig arbetstid kallat nu existerande i det land, som af skalden föllat "frihetens stamort på jorden", så skulle det icke vara svårt att med nya afnånda arbetare ersätta dem, som af misnöje med en ställning och af löning utan ordentlig uppbyggnad lemnat detta.

Vi sade, att det nu försammade arbetet har den största betydelse för hälsotillståndet i hufvudstaden. Medicinen har väl icke hittills beskrifvit någon särskild sjukdomsform, alstrad genom inandning af forkad hufvudstämning i pulverform. Men med flera sådana stormdagar, som den i går i Stockholm, då dylikt damm yrde omkring på gatorna i tjocka moln, böra sådana läkare snart kunna rikta sin vetenskap med en skilfning af denna, kanske för vetenskapen alltid nya sjukdom; ty att dylikt damm icke kan vara hälöbrännande, torde för en hvar vara uppenbart.

Men skall då ett stort samhälle vara skyldigt underkasta sig sådant därför, att vär långsamma och tröskorda lagstiftning

Några frågor och bemötanden.

Med anledning af de angrepp, som från en del håll riktade mot de i renhållningsarbetet deltagande studenterna, vill undertecknad framföra några frågor och bemötanden.

Har man betänkt, att då man förklarar tredje part rättigheten att verkställa renhållningsarbetet, man därmed även har uttalat som sin åsikt, att, om på grund af fristående renhållning epidemiska sjukdomar skulle yppa sig i hufvudstaden, allmänheten även då skulle ega skyldighet att med korelagda armar åsa detta! Inver man ej, att, då såsom skett i atrinkänd löms på Ostermalmsgatan, en tunna som por, spridande en vämjelig stank, utanför Humanykyrkan, m. fl. dylika fall, så kom för smittsamma sjukdomars uppkomst en öfverhängande! Det har på

stått, att studenternas uppträdande är ett partifångande för kapitalisterna mot arbetarna. Detta är ej sant. Onekligen är ingripandet ett minsk skärpan af arbetarnas vapen i striden. Mången af dessa dagars frivilliga renhållningskårer ser nog afven ej gärna detta. Valet står öfverlåtligt emellan båda samhällsdelarna och arbetarnas önskefråga, den senare må vara aldrig så beaktansvärd, någon trekan vid valet torde ej kunna förekomma.

Att hvar för sig bemöta de protester, som riktade i tillhöringarna mot studenterna, torde vara öfverflödigt. Må det dock tillåtast mig att yttra några ord angående den protest, som förmodligen tilldrag sig den största uppmärksamheten, den från studenter inom Stockholms olika högskolor, och som angriper den af en del studenter från stadens olika läroverk gjorda uppmaningen till studenter att ställa sina krafter till renhållningsverkens förfogande. Den uppmärksamma läsaren torde finna, att protesten endast riktar sig mot att "studenterna i denna sin egen slag skulle ega befogenhet, ja, skyldighet att ingripa i konflikter som denna". Men detta är med förflott sagt att fiktat mot vadekvarnar. Man kan möjligen genom dålig advokatyrt vindlösa sig till att om nämnda utrop innehåller ett dylikt påstående. Den i sitt modermåla skriftning bemastadde torde finna, att det ej gör det. Huru som helst. Studenternas rättighet i egenkap af medborgare att träda emellan i striden hafva de protesterande icke förnekat och torde väl nek med af sikt underlåtit att göra detta.

H. W.

Tack!

Heder och tack åt de unge män, som med allmänhetens hästa, till mål utbytt bölen och pennan mot soppvosten! Må många ricka dem en hjälpsam hand och icke draga sig undan då det gäller ett arbete, som innebär skydd för tusendes hälsa och afrojdande af stora ohägar.

Med utmärkt högaktning
A. C.

En hvar soppa rent för sin egen dörr!

Då nu en hel del studenter, militärer, tjänstemän m. fl. behjartansvärdt visat sig redologna att i samligt syfte biträda vid renhållningen inom vår stad, hemställa vi vördsamt, huruvida icke hrr fastighetsegare själfva med biträde af därtill villiga byresgäster kunde soppa sina gårdar och gåtor utanför resp. hus, hvarigenom ju den frivilliga kårens arbete lindras, så att för den hufvudsakligast återstår att upptaga och bortforsla soppor, köksaffall m. m.

Lätom oss alltså öfverföra på sådant sätt draga vårt strå till — sopstacken!
Fastighetsegare.

Skamligt oskick.

Herr Redaktör!

Anhölls vördsamt om plats i Eder årsde tidning för följande meddelande:
Att Stockholms gator och planeringar under de senaste dagarna befunnit sig i ett miserabelt skick, är noggsamt bekant.

Men att deras utnyttjande med papper och annat öfvermållande skräp delvis härrör från planmåssigt igångsatt utströande af sådana saker, kan hos allmänheten väcka välbefattad harm. Så har t. ex. förekommit, att en af våra centralaste planteringar om aftonen haft sitt norra utseende, men morgonen därpå varit öfversallad med osvettigt pappersaffall, prydd med rickvaster i blomterralätter na etc. Och som ett ännu påtagligare bevis för att detta ofog bedrifves systematiskt, må nämnas, att undertecknad iakttagit, hur en arbetklädd person ur en på velociped medförd större korg, fylld med papperskräp och träull, här och där utstoppat af dess innehåll, tydligen med afsikt. På grund af afståndet var det mig tyvärr omöjligt upptäcka velocipednumret, men här jag velat fästa uppmärksamheten på detta oskick, på det polisen och, där denna ej räcker till, allmänheten må hålla ett väksamt öga på dylika "kolportörer" och om möjligt beförda dem till lösa näset.

H.

Arbeta för Barnens dag!

Herrar gatopåvel!

Tag betaldt af renhållningsbolaget för edert arbete, men skänk pennningarna sedan till "Barnens dag".

Villig gatopåvel.

En klandrande röst.

Herr Redaktör!

I onsdagens tidningar förekommer ett utrop till hufvudstadens studenter att under den pågående konflikten biträda vid stadens renhållning. Upprorets författare säga sig icke intaga någon socialpolitiskt ståndpunkt, men då deras biträdd tagit form af betaldt arbete, tjänade de naturligtvis den ena parten. Hvilken akada deras uttalande gör arbetarklassen, hvilken bitrödel det kommer att uppstå mellan arbetare och studenter, där om äro de ej medvetna. Det hela är att betrakta som ett studentupptåg; en och annan inbillar sig väl, att han gör samhället någon nytta, men för det stora hallet kommer utan tvifvel nöjet i första rummet. Därför vilja vi mot våra kamraters ämynerligen obetänksamma inblandning i en för dem främmande fråga uttala vårt skarpa ogillande.

Studenter af 1905.

Raska gossar.

A ni klara, pojkar?

Den som frågar, en käck tjugåring, knurrar upp i soppkärnan till kamraterna.
— Kor, Jocke! Och Jocke manar på hästarna, och korrar med de sex studenterna sätter sig i rörelse.

Nu börjar hela raden af vattentunnor, soppkåsar och korrar att röra på sig. Främst i löget rör grov X, vid gardet sin tunna.

Efter kommer en soppaskin. Håsten tryk-las med van hand af en hurtig studentpojke. Den bita mössan lita på enad, pinn i munnen, frisik fråk på kinderna och ett par frimodiga ögon.

Jag känner igen honom. Hans pappa skattar för en inkomst, som jag minnes rätt gån upp emot 100 000 kr. Den unge mannen har tillval icke trottat att på detta sätt göra sin plikt mot samhället.

Korra efter korra rullar ut genom Östra stationens rindar, sänder till och skolpölar med kvastar och spolar i hvarje kårta. Muntra rör, skämt och glam. Det är en frivillig renhållningskår, som man väl icke förr sett maken till.

Det finnes nodiga nybakade studenter i löget, men också många, som berrit sin hvita mössa både att och två år eller längre sedan de kommit till Uppsala.

— Har du hört, att det kommit protester från Uppsala? — frågar jag.

— Jag vet det — svarar han allvarsamt, — och det kommer nog flera. Men du gjorde mig en tjänst, om du upplyste, att det till och med i Uppsala finnes folk med entusiasm.

Alla ligga icke och brödfås för att kapa åt sig den bästa biten vid ett dukad bord, alla gå icke och se med trötta ögon på lifvet och ligga sig till med en lifskäckning mellan pönschlasen. Där finns ännu, och skall väl alltid finnas, de som både vilja och våga gripa in och slå ett slag för det de äro rätt. Jag känner de flesta här. Du kan vara övertygad om, att det ligger mera allvar i den här tillställningen än hvad de flesta tro. Hej!

Emellertid ålla vagrarna bunnit ut. De styra ned mot Rosplassgatan, där en del göra halt. I en handsvändning är den långa gatan fejad och fis. Konstnär är, som någon uttryckt sig, tydligen icke så stor. Det beräknas ej öfver 150 studenter och ynglingar denna morgon gå i rörelse med kvastar och skjfflar.

Fresta den tidiga timmen här en del folk smöt sig på gatorna. De socialistiskt sinnade njoga sig med att då och då kasta några gålförd öfver rimnetten. Ett respektlöst gifvande antal poliser afskricker dem från att etablera några uppträden i stil med hvad som förekom vid Centralpalstat. Eller kanske de s. k. "ungbubarna" icke orkat ut på morgonen?

Det beröta i alla fall icke löna sig att demonstrera mot studenterna, lika litet som de fronderande kamraternas protester tjäna till något. De ungra, raska gossar och män, som åtagit sig att skydda hufvudstaden för den fara, som strejken innebär, åstajata såla vislönade människors sympatier och bifall.

Roos.